

2020-03-06 Christer Nilsson

Några juridiska begrepp som har samband med att bedriva företag

Att starta företag och bedriva näringsverksamhet kan göras under olika juridiska former. För att kunna välja den form som är lämpligast för den verksamhet som man tänker bedriva är det bra att känna till vissa grundläggande begrepp. Denna artikel beskriver kortfattat de vanligaste begrepp som varje person bör känna till som avser att starta ett företag.

Näringsverksamhet

Med näringsverksamhet avses följande:

- en ekonomisk verksamhet som bedrivs yrkesmässigt. Det betyder att i verksamheten ska det genomföras flera affärshändelser som inte endast är tillfälliga.

Med näringsverksamhet avses således en ekonomisk verksamhet som drivs yrkesmässigt och har som syfte att ge vinst. Näringsverksamheten kan bedrivas under olika företagsformer och de vanligaste är enskild firma, enkelt bolag, handels- och kommanditbolag samt aktiebolag.

Att verksamheten ska ett vinstsyfte är egentligen en definition för rörelsebegreppet inom skatterätten och det är inte ett krav för att kunna bilda ett bolag som ska bedriva yrkesmässig näringsverksamhet. Se Nial, Håkan, Hemström, Carl, Om handelsbolag och enkla bolag, 4:e upplagan 2008 s. 77.

Några krav för att kunna bedriva näringsverksamhet:

För att kunna bedriva näringsverksamhet krävs det i princip följande.

- man ska vara myndig
- inte försatt i konkurs
- inte ha näringsförbud

I Sverige råder det näringsfrihet och i princip är det fritt för var och en att välja den företagsform som man tycker är bäst för den aktuella näringsverksamheten. Det finns dock vissa generella krav som den som ska bedriva näringsverksamhet måste uppfylla. Som tidigare nämnts ska den som ska bedriva näringsverksamhet i princip vara myndig och inte vara försatt i konkurs eller ha näringsförbud. Under vissa omständigheter kan en omyndig driva rörelse. Se FB 13:3, 14:14. HBL 2:27, KonKL 6:1 samt Sandström, Torsten, Handelsbolag och enkla bolag - en lärobok, 5 uppl. s. 20-21.

Näringsidkare

- En fysisk eller juridisk person som bedriver yrkesmässig näringsverksamhet är näringsidkare.
- I enskild firma är det ägaren som är näringsidkare.

Fysisk person

- Alla människor är från födseln fysiska personer som kan ha rättigheter och skyldigheter.

Fysisk person är således alla människor från födseln och när personen är myndig kan denne normalt ingå avtal, som kan bestå av en affärsuppgörelse eller uppträda som part inför en domstol eller myndighet. När en människa blir 18 år då blir han eller hon också myndig och får först då också full rättslig handlingsförmåga.

Juridisk person

- Enligt rättsordningen kan det bildas en organisation som kan ha rättigheter och skyldigheter. Detta är en rättslig konstruktion som kallas för juridisk person.
- En juridisk person kan ingå avtal och uppträda som part inför domstolar och myndigheter.
- Den juridiska personen kan ha tillgångar och skulder.

Som tidigare nämnts är en juridisk person en rättslig konstruktion, en organisation (rättssubjekt) som enligt rättsordningen kan ha egna rättigheter och skyldigheter. Precis som fysiska personer kan juridiska personer ingå avtal och uppträda som part inför domstolar och myndigheter och de kan ha tillgångar och skulder.

Bakom en juridisk person finns alltid en människa som företräder den juridiska personen. Detta gäller även när en juridisk person är en av bildarna till en juridisk person. De juridiska personer som är mest vanliga inom privaträtten är handelsbolag, kommandibolag, aktebolag samt ekonomiska och ideella föreningar. Vissa av dessa får rättslig handlingsförmåga först när de registrerats i ett offentligt register. Aktiebolags- och handelsregistret är offentliga register som finns hos Bolagsverket.

LITTERATUR

Nial, Håkan, Hemström, Carl, Om handelsbolag och enkla bolag, 4:e upplagan 2008.
Sandström, Torsten, Handelsbolag och enkla bolag - en lärobok, 2018.